

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РСО-АЛАНИЯ
ГОСУДАРСТВЕННОЕ БЮДЖЕТНОЕ
ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ
СРЕДНЯЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ШКОЛА № 47

ФЕДЕРАЛЬНАЯ РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
СРЕДНЕГО ОБЩЕГО ОБРАЗОВАНИЯ

РОДНОЙ (ОСЕТИНСКИЙ) ЯЗЫК

(для 10 классов образовательных организаций)

Владикавказ - 2023

Цæгат Ирыстоны ис дыууæ паддзахадон æвзаджы: ирон æмæ уырыссаг. Ирон æвзагæй адæм пайда кæнынц се 'рвылбоны царды æмæ æхсæнадон-политикон, барадон, наукон, культурон архайдæ, ахуырады æмæ аивадон сфæлдыстады.

Ирон æвзаг бæтты алы дугты царæг адæмы фæлтæртæ.

Ирон æвзаджы лексикон-грамматикон, стилистикон фæрæзтæ сты хъæздыг, йæ аивадон-нывгæнæн мадзæлттæ – бирæ æмæ ахадгæ. Уымæ гæсгæ æвзаг дзуапп дæтты царды домæнтæн, йæ размæ æвæрд хæстæ æнæкъуылымпыйæ æххæст кæны. Йæ ахуыр кæнын ахъаз у уырыссаг æвзаг хуыздæр æмæ æнцондæрæй базонынæн дæр.

Ахуырадон предмет «Ирон æвзаг» скъоладзаутæн дæтты зонындзинæдтæ мадæлон æвзаджы тыххæй, амоны, æвзагæй алыхуызон уавæрты куыд пайда кæнын хъæуы, уый.

Ирон æвзаг скъолайы ахуыр кæныны сæрмагонд **нысæнттæ** сты скъоладзаутæм рæзын кæнын æвзагон, коммуникативон æмæ лингвистикон компетенцитæ.

Æвзагон компетенци у зонын, мадæлон æвзаджы арæзт æмæ дзы куыд пайдагæнæн ис уый, литературон æвзаджы сæйраг нормæтæ, æвзаг æмæ ныхасы аивдзинад.

Коммуникативон компетенци нысан кæны мадæлон æвзагæй ныхасы алыхуызон уавæрты, ныхасы темæ æмæ нысæнттæм гæсгæ пайда кæнынмæ арæхсын, зонын дзургæ æмæ фысгæ ныхасы культурæйы бындуртæ.

Лингвистикон компетенцимæ хауынц скъоладзауты зонындзинæдтæ наука «Ирон æвзаг»-ей, йæ хæйтты æмæ æвзаг наукон æгъдауæй ахуыр кæныны нысæнттæ, стæй, ирон æвзаджы фæрстытæ цы ахуыргæндтæ иртæстой, уыдоны тыххæй ёрмæг.

Ирон æвзаджы курсы мидис 5–11-æм кълæсты æнгом баст у ахуыры хæстимæ. Уый домæ, цæмæй ахуырдаутæ фаг зонындзинæдтæ райсой æвзаджы æппæт хæйттæй дæр: фонетикæ, орфоэпи, лексика, фразеологи, морфемикæ, морфологи, синтаксис, стилистикæ æмæ ныхасы культурæйæ; зоной мадæлон æвзаджы ахадындынад, йæ ахуыр кæныны истори, йæ диалекттæ æмæ

ныхасыздæхтытæ; æвзаджы фысгæ æмæ дзургæ формæтæ, баст ныхас цавæр у æмæ, йæ рæзын кæныны куыст цы æмбарынадтыл æнцой кæны, уый æ. а. д.

Уымæй уæлдай, скъоладзаутæм хъуамæ зонындзинæдтæ уа графика, орфографи æмæ пунктуацийы тыххæй, æмæ сæ практикон хуызы пайда кæнынмæ арæхсой.

Программа æнцой кæны ахæм домæнтыл: ахуыры æрмæг хъуамæ зынабарæн ма уа, æнцайа æвзаджы теорийыл; ахуыры къæпхæнты 'хсæн уа бастдзинад.

Алы къласы программа дæр арæзт у æртæ хайæ: 1) æвзагон æмæ 2) коммуникативон компетентæ; 3) сæйраг домæнтæ ахуыргæнинæгты зонындзинæдтæ æмæ арæхстдзинæдтæм.

Алы темæйы фæстæ дæр цы сахæтты нымæц амынд цæуы, уымæн ис фылдæр кæнæ къаддæргæнæн ахуырты уавæртæм æмæ скъоладзауты цæттæдзинадмæ гæсгæ.

Кълæстæм гæсгæ ирон æвзаджы æрмæг дихгонд цæуы, афтæ:

5-æм, 6-æм æмæ 7-æм кълæсты ахуыр кæнынц фонетикæ, орфоэпи, графика, орфографи, лексикæ, морфемикæ æмæ морфологи, синтаксис, пунктуаци, ныхасы культура æмæ стилистикæ.

Синтаксисы курс æххæстæй æмæ стилистикæ ахуыр кæныны предметтæ сты 8-æм æмæ 9-æм кълæсты.

10-æм къласы ахуырдаутæ лæмбынæгдæр ахуыр кæнынц, 4–9-æм кълæсты фонетикæ, орфографи, лексикæ, фразеологи, дзырдарæзт, фразеологи, морфологи, синтаксис, ныхасы культура æмæ стилистикæйæ цы базыдтой, уый; арфдæр кæнынц сæ зонындзинæдтæ æвзаджы теорийæ хицæн фæрстытæ.

11-æм къласы скъоладзаутæ сæ зæрдыл лæууын кæнынц, 5–10-æм кълæсты синтаксис æмæ пунктуацийæ, ныхасы культурæйæ, стилистикæйæ, текстæй цы æрмæг сахуыр кодтой, уый.

Алы къласы программа дæр райдайы ирон æвзагзонынадимæ баст фæрстытæй. Уыдон скъоладзауты цымыдис кæнынц ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ.

Программæйы лæвæрд цæуынц сахæттæ ахуыры азы райдианы æмæ йæ карон рацыд æрмæг зардыл æрлæууын кæнынæн. Уымæй уæлдай ма ахуыргæнæджы хæс у æрмæг алы темæйы фæстæ дæр фæлхат кæнын.

Ирон æвзаджы курсы хæйттæ скъолайы хъуамæ ахуыр кæной кæрæдзиуыл бастæй. Зæгъæм, 5-æм къласы, ныхасы хæйттæ иргасыны фарсты размæ ахуырдаутæн базонын кæнын хъæуы хъуыдыйады уæнгтæ.

8–9-æм кълаесты синтаксисы æрмæг та æнцой кæны, морфологийæ 5–6-æм кълаесты цы базыдтой, ууыл. Орфографи æмæ морфологийы фарстытæ хуыздæр бамбарыны тыххæй скъоладзаутæ хъуамæ раздæр базоней дзырдты мырон конд, мырты ивынад, ома фонетикайы фарстытæ.

Æнæ рæдыдæй фыссынæн стыр æххуыс у дзырдты арæзт зонын. Дзырдарæзты фарстытыл æнцой кæнын хъæуы, ныхасы хæйттæ ахуыргæнгæйæ дæр. Æргом здахын хъæуы дзырдæн йæ уидаг, фæсæфтуан æмæ кæрон агурынмæ, æмуидаг дзырдтæ хъуыды кæнынмæ.

Пунктуацийы фарстытæ амонны тыххæй ахуыргæнæджы хæс у алыхуызон хъуыдыйæдтæ, дзырдтæ æмæ хуымæтæг хъуыдыйæдты бастдзинæдтæ æвзарын кæнын.

Алы темæ сахуыр кæнынæй фæстæ дæр аразын хъæуы контролон куыстытæ; стыр темæтæй раттæн ис дыгай куыстытæ.

Скъолайы сæйрагдæр ахуыргонд цæуы ирон литературон æвзаг, уымæ гæсгæ æппæты æнгомдæр бастдзинæдтæ ирон æвзагæн куыд предметæн ис литературæимæ. Арæхдæр æвзагон æрмæг ист цæуы ирон аивадон уацмыстæй; уымæ, скъолайы литературæйы программæйы цы тексттæ амынд ис, уыдонæй дæр. Се 'рмæгæй пайдагæнгæйæ, æвзæрст цæуынц дзырдты лексикон, грамматикон æмæ стилистикон миниуджытæ, хъуыдыйæдтæ æмæ текстты хæйтты бастдзинæдтæ. Æвзаг æмæ литературæйы бастдзинад вазыгджын у ныхасы рæзтыл кусгæйæ дæр.

Алы къласы программæйы дæр сахæтты фæндзæм хай лæвæрд у ныхасы рæзтæн. Ныхасы рæзтыл кусыны темæтæ æмхуызон уæрст цæуынц грамматикон æрмæгыл, æмæ сын уымæ гæсгæ программæйы хицæнæй сахæттæ амынд нæй.

Программæйы аккаг бынат бацахста ныхасы компетенци рæзын кæныны фарст. Ацы куыст программæйы домæнмæ гæсгæ алыхуызон кълаесты хъуамæ цауа алыхуызон тематæй: «Ахуырад Уæрæсейы æмæ фæсарæнты», «Ирыстон, Уæрæсе æмæ æндæр бæстæты хъуыстгонд адæймагтæ», «Æрдз æмæ адæймаг», «Удварны хæзнатæ», «Фæлладуадзæн рæстæг», «Истори æмæ культурайы хабæрттæ», «Ирыстоны индустри», «Ирон бæрæгбонтæ», «Дунейы диссæгтæ» æ. а. д.

Ацы æмæ æндæр тематæй урокты цы сæрмагонд тексттæ лæвæрд ис, уыдоны бындурыл ахуыргæнæг скъоладзаутæн, иуæй, грамматикон æрмæг амоны, иннæмæй та сæ ахуыр кæны ууыл, цæмæй хорз базоной сæ хъуыдытæ карæдзиуыл бæттын, фарстæн æххæст дзуапп дæттын, темæйы мидис æргом кæнын, текст нысаниуæгджын хæйттыл дих кæнын æ. æнд.

Уæлдай тынгдæр хъус дарын хъæуы скъоладзауты изложенитæ æмæ сочиненитæм. Сæ тематæ сын æвзаргæйæ, архайын хъæуы, цæмæй уыцы куыстытæ æххуыс уой фæллойдон, идейон æмæ этикон хъомылады.

Архайын хъæуы ууыл, цæмæй скъоладзауты фысгæ куыстыты ма уа уæлдай дзырдтæ, сæ фыст дзуапп дæтта литературон æвзаджы нормæтæн, уа ирд.

Хъуамæ скъоладзаутæ базоной раст кæсыны фæтк. Архайын хъæуы ууыл, цæмæй алы текст, алы хицæн хъуыдыйад дæр скъоладзаутæ кæсой аив æмæ раст интонациимæ.

Цæмæй скъоладзаутæ раст æмæ æнæ рæдыдæй фыссын базоной, уый тыххæй пайда кæнын хъæуы хицæн хъуыдыйæдтæ æмæ дзырдтæй дæр, стæй æнæхъæн тексттæй дæр, уымæн æмæ текст у æппæты ахадгæдæр мадзал грамматикон иуæджы функционалон нысаниуæг ныхасы мидæг раггом кæнынæн.

Архайын хъæуы, цæмæй сывæллæттæ, тексттæ фысгæйæ, æрмæг исой сæхи æхсæнадон куысты фæлтæрддзинадæй, сæ бинонты цардæй, сæ райгуырæн хъæу, горæт кæнæ æрдзимæ баст æрмæгæй, скъолайы цардæй, æмбæлттимæ ахастдзинæдтæй æ. æнд.

Ахуыры рæстæг пайда кæнын хъæуы алыхуызон цæстуынгæ æрмæгæй: таблицæтæй, карточкæтæй, нывтæй, аудиоæрмæгæй, диафильмтæй, компьютерæй.

Уроктæй уæлдай ма кæнын хъæуы консультацитæ, семинартæ, беседæтæ, грамматикон хъæзтытæ, олимпиадæтæ æмæ æндæр куысты хуызтæ.

Программайы 77–80 фæрстыл амынд сты, 5–11-æм кълæсты коммуникативон арæхстдзинæдтæ рæзын кæнынæн цы ныхасы сферæтæ æмæ тематикæ райсæн ис, уыдон.

ПРОГРАММÆМÆ ГÆСГÆ – 35 САХ.

УЫДОНÆЙ:

- ÆВЗАДЖЫ ТЕОРИ АХУЫР КÆНЫНÆН - 20 САХ.
- НЫХАСЫ РÆЗТЫЛ КУЫСТÆН - 15 САХ

10-æм къласы ахуырдауты зонындзинæдтæ æмæ арæхстдзинæдтæ предметсæй

Скъоладзаутæ хъуамæ зоной:

- 10-æм къласы æвзагæй цы темæтæ сахуыр кодтой, уыдонæн сæ сæйрагдæрты раиртæстытæ;
- хъæлæсон æмæ æмхъæлæсон мырты хицæндзинæдтæ, сæ растдзурынад;
- æрбайсгæ дзырдты растдзурынад;
- цавды æгъдæуттæ;
- дзырдтæ сæ мидисмæ, нысаниуджытæм æмæ тематикон къордтæм гæсгæ цавæртæ сты, уый;
- дзырдты семантикон æмæ стилистикон къордтæ;
- уæгъдибар æмæ æнæуæгъдибар дзырdbæстытæ;
- фразеологион синонимтæ æмæ антонимтæ;
- фразеологион иуæгты стилистикон миниуджытæ;
- этикетон ныхасы формулæты тематикæ æмæ æвзагон арæзт;
- дзырды арæзт æмæ дзырдарæзæн мадзæлттæ;
- ныхасы хæйтты сæйраг грамматикон миниуджытæ;
- орфографион æмæ пунктуацион æгъдæуттæ;
- литературон æмæ диалектон ныхас;
- æмбарынæдтæ: фысгæ æмæ дзургæ ныхас, ныхас кæныны сферæтæ, монолог æмæ диалог;
- диалогон ныхас монологон ныхасæй иртасын;
- литературон æмæ стилистикон нормæтæ;
- лексикон-грамматикон стилистикон мадзæлттæ;
- текстты хуызтæ;
- ныхасы стильтæ æмæ сæ ’взагон миниуджытæ;
- ирон æмæ дыгурон æвзæгты иуæй-иу лексикон-грамматикон хицæндзинæдтæ.

Скъоладзаутæ хъуамæ араехсой:

- хъæлæсон æмæ æмхъæлæсон мыртæй сæ миниуджытæм гæсгæ пайда кæнынмæ;
- дзырдтæ æмæ дзырдты къордты цавд раст æвæрын æмæ дзурынмæ;
- дзырдтæ æмæ дзырdbæстыты алы хуызтæй ныхасы уавæрмæ гæсгæ пайда кæнынмæ;
- фразеологион здæхтытæй пайда кæнынмæ;
- алыхуызон дзырдарæзтон мадзæлтты фæрцы хъæугæ дзырдтæ аразынмæ;
- дзырдтæн сæ грамматикон формагæ хынцгæйæ, дзырdbæстыгæ, хъуыдыйæдтæ æмæ алыхуызон текстгæ аразынмæ;
- ныхасы темæ æмæ нысанмæ гæсгæ диалоггæ аразын æмæ сæ пайда кæнынмæ;
- ныхасы æмæ æвзæджы стильгæ кæрæдзийæ хицæн кæнынмæ;
- этикетон формулæгæй ныхасы уавæрмæ гæсгæ пайда кæнынмæ;
- фарстæн раст дзуапп æвзарынмæ;
- ныхас дарддæр хæццæ кæнынмæ;
- диалоджы стереотипон æвзагон мадзæлттæй пайда кæнынмæ;
- диалогон ныхасæй монологон ныхас аразынмæ;
- бæлвырд темæйæ быцæу ныхас аразынмæ;
- текст пунктуацийы æгъдæуттæм гæсгæ æвзарынмæ;
- литературон ныхас диалектон æмæ æндæр ныхасæй иртасынмæ;
- тексты темæ (дæлтемæгæ) æмæ идейæ бæрæг кæнынмæ, пълан ын аразынмæ æмæ йæ уыцы пъланмæ гæсгæ фыссынмæ (дзурынмæ);
- тексты темæ æмæ дæлтемæтимæ баст дзырдты къордгæ амонинмæ;
- тексты цы стилистикон мадзæлтгæ ис, уыдон иртасын æмæ сын сæ хæстæ æмбарын кæнынмæ;
- дзырдтæ æмæ æнгом дзырdbæстытæй сæ лексикон, грамматикон æмæ стилистикон нысаниуджытæм гæсгæ пайда кæнынмæ;
 - текстгæ алыхуызон стильгæм гæсгæ аразынмæ;
 - текст кæронмæ фыссынмæ, сæргонд ын хъуыды кæнынмæ;
 - рефератгæ, хъусынгæнинæггæ, докладгæ, гыццыл сочиненитæ цæттæ кæнынмæ;
 - текст мидисджын хæйттыл дих кæнынмæ;
 - тексты мидисæй хатдзæггæ кæнынмæ;
 - алыхуызон рæдыдтыгæ раст кæнынмæ;
 - хуымæтæг æмæ вазыгджын хъуыдыйæдты, комкоммæ ныхасы æрхæцæн нысæнтгæ раст æвæрынмæ;
- этикетон формулæгæ æмæ æвзагон штампгæй ныхасы уавæрмæ гæсгæ пайда кæнынмæ;
- алыхуызон æвæрстыгæ кæнынмæ.

№	Темæ	Са х.	Ным æ ц	Равзари наг æрмæг	Практикон куысты хуызтæ
1.	Тематикон урок ирон æвзагзонынады историйæ: «Ныууагътой нын нæ фыдæлтæ æвзаг».	1		Ирон æвзаджы равзæрд. Ирон æвзаджы бастдзинад иннæ æвзæгтимæ.	Мадæлон æвзаджы тыххæй сочинени фыссынмæ бацæттæгæнæн куыст.
2.	Фонетикæ. Фонетикайы сæйраг æмбарынадтæ.	1		Мыр, дамгъæ, уæнг, цавд, хъæлæсон æмæ æмхъæлæсон мыртæ.	Дзырдты фонетикон æвзæрст. Растфыссынадыл куыст: дзырдуатон диктант, орфографион анализ æмæ æнд.
3.	Орфоэпи.	1		Орфоэпи, графика æмæ орфографийы бастдзинад. Ирон æвзаджы орфоэпион норматæ.	Аив кастыл куыст. Интонацийыл куыст. Тексты пунктуацион анализ. Пунктуацион рæдыдтытыл куыст.
4.	Орфографи.	1		Ирон æвзаджы орфографийы принциптæ. Орфограммæ. Ирон æвзаджы орфограмматæ, орфографцион æгъдæуттæ.	Тексты орфографион æвзæрст. Цыбыр диктант. Тексты орфографион рæдыдтытæ раст кæныныл куыст.
5.	Диктант грамматикон хæсимæ.	1			
6.	Рæдыдтытыл куыст.	1		Ирон æвзаджы орфографийы принциптæ. Орфограммæ. Ирон æвзаджы орфограмматæ, орфографцион æгъдæуттæ.	Орфографион æмæ пунктуацион рæдыдтыты анализ, дæнцæгтыл куыст; дзырдты морфемикон æвзæрст.
7.	Лексика. Дзырдты лексикон нысаниуæг.	1		Ирон æвзаджы дзырдуатон сконд. Дзырдты бастдзинад хъуыдыйады. Хъуыдыйæдты бастдзинад тексты (лексикон мадзæлттæ).	Дзырдтæй æмæ дзырdbæстытæй сæ нысаниуæгмæ гæсгæ пайда кæнын. Тексты бирæнысанон дзырдтæ æвзарын, ныхасы мидæг сæ пайда кæнын.
8.	Метафорæ. Метоними.	1		Метафорæйы æмбарынад. Метафорæйы функционалон нысаниуæг. Метонимийы æмбарынад. Метонимийы функционалон нысаниуæг.	Тексты лексикон анализ: тексты ссарын метафорæтæ, метоними. Метафорæ æмæ метонимийæ ныхасы мидæг пайда кæнын. Цыбыр изложенийыл куыст.
9.	Синонимтæ æмæ антонимтæ. Омонимтæ.	2		Ныхасы синонимтæ æмæ антонимтæй пайда кæныныны æгъдæуттæ.	Тексты лексикон анализ. Синонимтæ æмæ антонимтыл куыст. Омонимтæ æмæ бирæнысанон дзырдтæ кæрæдзийæ иртасыныл куыст. Тексты лексикон рæдыдтытæ раст кæныныл куыст.
10.	Æрбайсгæ дзырдтæ.	1		Æрбайсгæ дзырдты растфыссынад.	Дзырдуатон куыст. Дзырдуатон диктант. Тексты лексикон анализ
11.	Диалектизмтæ.	1		Диалектизмтæ аивадон уацмысты.	Аивадон тексты анализ.

				Диалектизмты функционалон нысаниуаг тексты.	
12.	Терминтæ æмæ профессионализмтæ.	1		Терминты нысаниуаг	Дзырдуатон диктант. Тексты лексикон анализ. Тексты хуыз æмæ стиль бæрæг кæнын; аразын тексттæ алыхуызон стильтæм гæсгæ.
13.	Зæронд дзырдтæ. Неологизмтæ.	1		Куыд пайда кæнын хъæуы зæронд дзырдтæй. Неологизмты фæзынд ныхасы.	Æвзаргæ диктант. Тексты лексикон анализ.
14.	Æнгом дзырdbæстытæ (фразеологизмтæ), базырджын ныхæстæ, æмбисæндтæ æмæ загъдаутæ.	1		Æнгом дзырdbæстыты (фразеологизмты), базырджын ныхæсты, æмбисæндты æмæ загъдауты функционалон нысаниуаг тексты.	Тексты иумæйаг æвзæрст Текстаивгæнæн лексикон мадзæлттæ (метафорæ, метоними, синонимтæ æмæ антонимтæ) æвзарыныл куыст.
15.	Бæлвырд изложени.	1			
16.	Изложенийы рæдыдтытыл куыст.	1			Ныхасы рæдыдтыты анализ, дæнцæгтыл куыст; дзырдты æвзæрст.
17.	Стилистикæ æмæ ныхасы культура.	2		Ирон лексикæ æмæ фразеологийы стилистикон фæлтæртæ (иумæйаг, чиныджы, дзургæ ныхасы).	Стилистикон æгъдауæй ахуырт дзырдтæ тексты æвзарын, ныхасы мидаг сæ пайда кæнын. Тексты хуыз æмæ стиль бæрæг кæнын; аразын тексттæ алыхуызон стильтæм гæсгæ.
18.	Литературон æвзаджы дзургæ æмæ фысгæ норматæ.	1		Литературон æвзаджы æмбарынад.	Тексты иумæйаг æвзæрст.
19.	Ныхасы этикет.	1		Этикетон ныхасы мидис æмæ грамматикон сконд.	Этикетон ныхæстæй – курдиат, хатыр курын, арфæ кæнын, сидæн æмæ рæвдауæн дзырдтæй ныхасы пайда кæнын. Тексты хуыз æмæ стиль бæрæг кæнын; аразын тексттæ алыхуызон стильтæм гæсгæ.
20.	Литературон уацмысмæ гæсгæ сочинени ныффиссын. Загъæм, «Дæ гуыбын хуыздæр кæм æфсадыс, уый Фыдыбæстæ у?», кæнæ «Цавæр хъуамæ уа æцæг æмбал?» (Коцойты А. - мæ гæсгæ).	1			Сочинени фыссынмæ цæттæ кæныны куыстытæ.
21.	Рæдыдтытыл куыст.	1			Ныхасы рæдыдтыты анализ, дæнцæгтыл куыст; дзырдты æвзæрст.
22.	Дзырды сконд æмæ дзырдарæзт. Орфографи.	1		Морфемæты хуызтæ. Бирæнысаниуагон æмæ омонимон морфемæтæ. Морфемæты стилистикон æууæлтæ. Дывæргонд æмхъæлæсонты растфыссынад разæфтуан ны- йы фæстæ, фæсæфтуантæ – аг, -æд, -он- ы разæй.	Дзырдарæзтон æмæ морфемикон æвзæрстытæ. Тексты иумæйаг æвзæрст.

23.	Изложени грамматикон хэсима.	1			
24.	Изложенийы рæдыдтытыл куыст.	1			
25.	Морфологи. Ныхасы хайтты системæ ирон æвзаджы.	1		Сæрмагонд ныхасы хайттæ. Æххуысгæнæг ныхасы хайттæ.	Дзырдты морфологион æвзæрстыгæ. Æххуысгæнæг ныхасы хайтты нысаниуæг дзырдбаст, хъуыдыйад æмæ тексты. . Æххуысгæнæг ныхасы хайтты растфыссынад.
26.	Номдар.	1		Бирæон нымæцы арæзт. Номдарты растфыссынад.	Номдарты тасындзæг. Морфемикон анализ. Номдарты орфограммæтыл куыст. Дзырдуатон диктант. Тексты орфографион æвзæрст.
27.	Миногон.	1		Миногонты дзырдарæзт. Миногонты растфыссынад.	Морфемикон анализ. Миногонты орфограммæтыл куыст. Тексты орфографион æмæ пунктуацион æвзæрст.
28.	Нымæцон.	1		Нымæцонты арæзт. Нымæцонты растфыссынад.	Нымæцонты орфограммæтыл куыст. Тексты орфографион æмæ пунктуацион æвзæрст.
29.	Номивæг.	1		Номивджыты арæзт.	Номивджыты орфограммæтыл куыст. Морфемикон анализ. Дзырдуатон диктант. Тексты орфографион æвзæрст.
30.	Мивдисæг.	1		Мивдисæджы здæхæнтæ æмæ афонтæ, сæ нысаниуджыгæ.	Мивдисджыты орфограммæтыл куыст. Мивдисæджы ифтындзæг. Морфемикон анализ. Дзырдуатон диктант. Тексты орфографион æвзæрст.
31.	Фæлтæрæн куыстыгæ.	1			Фонетикон, морфемикон, морфологион, синтаксисон æвзæрстыгæ. Тексты иумæйаг æвзæрст.
32.	Контролон диктант.	1			
		35			